

2018-02-08

Miljö- och bygglovsnämnden

Dnr Mbn 2017-1028

Yttrande över slutrapport samt förslag till åtgärdsplan gällande – Länsstyrelsens revision av livsmedelskontrollen i Järfälla kommun inom området ekologiska livsmedel samt uppföljning av tidigare revision.

Ärendet i korthet

Den 8 november 2017 genomförde länsstyrelsen i Stockholms län en revision inom området ekologiska livsmedel samt en uppföljning av 2011 års revision av livsmedelskontrollen i Järfälla kommun. I revisionen ingick även en skuggkontroll i en livsmedelsbutik i Järfälla kommun. Den 14 december 2017 inkom en revisionsrapport där Länsstyrelsen gav ett antal avvikelser till miljö- och bygglovsnämnden (nämnden). Länsstyrelsen önskar också att nämnden skickar in en handlingsplan över de åtgärder som nämnden har vidtagit/avser att vidta med anledning av Länsstyrelsens revision. Länsstyrelsen noterade avvikelser på 12 områden: Mål, opartiskhet, finansiering, kontrollpersonal, kompetens, utrustning och provtagning, riskbaserad kontroll, rutiner, kontrollrapporter, uppföljning, revision, beredskap.

Yttrande samt förslag till åtgärdsplan

Mål

Artikel 41, 42, 8.1 och bilaga II, kapitel I!, pkt 3 i förordning (EG) nr 882/2004, 3 e§ i LJVFS 2005:21, samt Nationell plan för kontrollen i livsmedelskedjan

Avvikelse nr. 1

De mål som tas upp i Miljö- och bygglovsnämndens verksamhetsplan saknar en tydlig koppling till förordning (EG) m 882/2004 samt målen i nationella kontrollplanen.

Åtgärdsplan

Under hösten 2018 tar vi fram verksamhetsplanen för 2019. Vi kommer då att förtydliga hur målen i den nationella kontrollplanen relaterar till vår verksamhetsplan. Verksamhetsplanen fastställs på nämndsammanträdet den 18 december.

Opartiskhet

Artikel 4.2 b och 4.4 iförordning (EG) nr 882/2004

Avvikelse nr.2

Ingen formell inventering och skriftlig rutin avseende jäv och opartiskhet för nämnden eller för livsmedelskontrollen har tagits fram. Avvikelsen kvarstår från förra revisionen.

Åtgärdsplan

Idag anmäler nämndledamöterna själva vid nämndsammanträden om de anser sig vara jäviga i ett ärende. Nämndledamöter utbildas om jäv när de tillträder sin plats och alla politiker får även skriften ”Praktisk information till Järfällas politiker” där jäv tas upp, detta material har Länsstyrelsen tagit del av. Det är ytterst få livsmedelsärenden som når nämnden, de senaste fem åren har inget livsmedelsärende lyfts till nämnden. Miljö- och bygglovsnämnden anser inte att de själva ska utarbeta mer långtgående rutiner för jäv jämfört med övriga kommunen, så denna fråga kommer att lyftas uppåt i organisationen.

Finansiering

Artikel 26, 27, 28 och bilaga VI till förordning (EG) nr 882/2004, samt Förordning (2006:1166) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel.

Avvikelse nr.3

Myndigheten har inte full kostnadstäckning för kontrollen. Avvikelsen kvarstår från förra revisionen.

Underlaget för beräkning av timtaxan är bristfälligt. Avvikelsen kvarstår från förra revisionen.

Myndigheten har tagit ut årliga kontrollavgifter men kan inte visa att man utfört den planerade kontrollen. Myndigheten uppvisade en omedvetenhet om att man har en kontrolltidsskuld.

Åtgärdsplan

Under 2017 har myndigheten bytt ärendehanteringssystem. Det gör att nedlagd tid i ett ärende (d. v. s. tid för exempelvis inläsning, tillsyn, kontrollrapport, expediering och övrig granskning, kompletteringar samt övriga kontakter med företagen) kommer att redovisas på ett specificerat sätt. Med mer detaljerad redovisning bedömer vi att kontrolltiden för respektive objekt kommer att överensstämma med den i riskklassningen angivna kontrolltiden. Detta sker från och med 1 januari 2018.

Nämnden är medveten om att underlaget för beräkning av timtaxan är bristfällig. Detta kommer att åtgärdas vid nästa större taxeöversyn. I samband med taxeöversynen kommer även kostnadstäckningen ses över.

Kontrollpersonal

Artikel 4.2 c i förordning (EG) nr 882/2004

Avvikelse nr.4

Myndigheten saknar en aktuell behovsinventering. Denna avvikelse kvarstår från förra revisionen.

Åtgärdsplan

En behovsinventering kommer att göras under hösten 2018. Denna kommer vara klar i oktober 2018 och ligga till grund för verksamhetsplaneringen inför 2019.

Kompetens

Artikel 4.2 c och 6 i förordning (EG) nr 882/2004 och 3 g§ i LIVSFS 2005:21.

Avvikelse nr.5

Myndigheten saknar såväl individuella kompetensutvecklingsplaner som en samlad kompetensutvecklingsplan.

Myndigheten saknar en fullständig kompetensinventering. Matrisen man använder sig av saknar kompetensområdena ekologiskt och märkning.

Skuggkontrollen visade att myndigheten inte har någon erfarenhet av kontroll av ekologiska livsmedel och i dagsläget en för grund kompetens inom det ekologiska området. Myndigheten behöver höja denna kompetens.

Åtgärdsplan

Den kompetensmatris som Järfälla kommun använder har tagits fram av SILK (samverkan inom livsmedelskontrollen i Stockholms län). Vi kommer att uppdatera den med individuella kompetensutvecklingsplaner och en samlad kompetensutvecklingsplan. Dessutom kommer den att kompletteras med områdena ekologiskt och märkning. Detta kommer att påbörjas under våren 2018 och beräknas vara färdigt den 1 oktober 2018.

För närvarande erbjuder inte Livsmedelsverket några utbildningar inom området ”ekologiska livsmedel”. Vi kommer att höja vår kompetens så fort utbildning ges inom detta område.

Utrustning, utrymmen och provtagning

Artikel 4.2 c, 4.2 d, 12, 11.5-11. 7, 8.1 och kapitel II i bilaga II till förordning (EG) nr 882/2004

Avvikelse nr.6

Myndigheten ger inte livsmedelsföretagaren tillgång till referensprov i samband med provtagning.

Åtgärdsplan

Referensprover kommer att erbjudas i samband med provtagning (se bifogad rutin). Införs från och med 1 januari 2018.

Riskbaserad kontroll

Artikel 3.1, 3.2 och JO iförordning (EG) nr 882/2004 och 3 e§ i LIVSFS 2005:21.

Avvikelse nr.7

Myndigheten har byggt upp en kontrolltidsskuld men var omedveten om detta. Myndigheten utför ingen riskbaserad planerad kontroll av ekologiskt i butik.

Åtgärdsplan

Under 2017 har myndigheten bytt ärendehanteringssystem. Det gör att nedlagd tid i ett ärende (d.v.s. tid för exempelvis inläsning, tillsyn, kontrollrapport, expediering och övrig granskning, kompletteringar samt övriga kontakter med företagen) kommer att redovisas på ett specificerat sätt. Med mer detaljerad redovisning bedömer vi att kontrolltiden för respektive objekt kommer att överensstämma med den i riskklassningen angivna kontrolltiden. Detta sker från och med 1 januari 2018. Nämnden har, redan tidigare, full kontroll på de livsmedelsverksamheter som finns i kommunen samt hur många tillsynstimmor de ska ha per år. Detta har följts upp regelbundet på excelark samt i ecos. Till viss del har vi arbetat efter schablontider, detta för att underlätta handläggningen av ett ärende. Efter många års erfarenhet av tidsredovisning samt framtagna mallar så vet vi på ett ungefär hur många minuter det tar att skriva en inspektionsrapport eller ett beslut.

Vi kommer att under år 2018 se över vårt kompetensbehov inom området ”ekologiskt” och även gå sådan utbildning när/om det kommer att erbjudas. Viss kompetens finns redan. Vi har haft en kontroll av ekologiskt oförpackat i butik under år 2017, då fanns det bara en butik i Järfälla som hanterade ekologiskt oförpackade livsmedel, vilket har anmälts till SLV (2017), eftersom butiken inte var certifierad för ekologisk hantering vid kontrolltillfället. Vi kommer att under år 2018 förtydliga våra listor med information om vilka butiker som hanterar ekologiskt och är certifierade.

Rutiner och enhetlighet

Artikel 4.4, 8.1 och 8.3 b, samt bilaga II till förordning (EG) nr 882/2004

Avvikelse nr.8

Myndigheten saknar nedskrivna rutiner inom de föreskrivna områden som framgår av artikel 8 och kapitel II i bilaga II till förordning (EG) nr 882/2004.

Det sker ingen regelbunden verifiering av kontrollen.

Åtgärdsplan

Vi kommer från och med den 1 januari 2018 att följa målen i den nationella kontrollplanen och använda oss av en ny mall för kontrollrapport ”gemensam kontrollrapportsmall för hela Sverige” som är framtagen av bl.a. SLV. Detta kommer att klargöra målen med kontrollen. De nya mallarna ger en bättre överblick över kontroll/lagkrav/uppföljning för att utvärdera kontrollens effekt.

Vi har den 1 november 2017 uppdaterat vår rutin att vi alltid ska vara två inspektörer som går ut på kontroll av nyregistrerade verksamheter. Detta för att få en ökad samsyn. Redan innan revisionstillfället förekom saminspektioner regelbundet. Chefen åker idag ut på inspektioner vid behov och läser regelbundet

inspektionsrapporter som inspektörerna skriver fram. Varje vecka sker det någon sorts avstämning med chef om olika ärenden.

Kontrollrapporter

Artikel 9 i förordning (EG) nr 882/2004

Avvikelse nr.9

Myndigheten ställer krav i en del av kontrollrapporterna. Detta är inte tillåtet. Krav på åtgärder får inte ställas i kontrollrapporter utan ska ske i form av överklagningsbara beslut.

I kontrollrapporterna saknas uppgifter om syfte och kontrollmetod.

Åtgärdsplan

Vi kommer från och med den 1 januari 2018 att använda oss av en ny mall för kontrollrapport ”gemensam kontrollrapportsmall för hela Sverige” som är framtagen av bl.a. Livsmedelsverket. I denna mall inkluderas även information om ”syfte och kontrollmetod”.

Uppföljning

Artikel 4.2 a och 8.3 i förordning (EG) nr 882/2004 och 3 f§ i LIVSFS 2005:21

Avvikelse nr.10

Myndigheten saknar mål för livsmedelskontrollen och kan därmed inte upptäcka om kontrollen har effekt.

Personalen har för grund kompetens gällande kontrollområdet ekologiskt.

Det saknas ett system för att säkerställa att personalen utför kontroll på ett enhetligt sätt och ledningen kan därför inte följa upp detta.

Myndigheten saknar rutiner för att se till att varje anläggning får den kontrolltid de har betalat för. Avvikelsen kvarstår från föregående revision.

Myndigheten har ingen plan för att komma tillrätta med personalens kompetensbrist inom området ekologiskt.

Åtgärdsplan

Verksamhetsplanen för år 2019 kommer att tas fram under hösten 2018. Vi kommer då se till att förtydliga hur målen i den nationella kontrollplanen relaterar till vår verksamhetsplan. När det finns tydliga mål är de möjliga att följa upp. För att kunna säkerställa att tillsynen ger effekt kommer vi att vara ännu noggrannare med att följa upp konstaterade avvikelser och ställa krav på åtgärder.

Vi kommer från och med den 1 januari 2018 att följa målen i den nationella kontrollplanen och använda oss av en ny mall för kontrollrapport ”gemensam kontrollrapportsmall för hela Sverige” som är framtagen av bl.a. SLV. Detta kommer att klargöra målen med kontrollen. De nya mallarna ger en bättre överblick över kontroll/lagkrav/uppföljning för att utvärdera kontrollens effekt.

Vi har den 1 november 2017 uppdaterat vår rutin att vi alltid ska varar två inspektörer som går ut på kontroll av nyregistrerade verksamheter. Detta för att få en ökad samsyn.

Under 2017 har myndigheten bytt ärendehanteringssystem. Det gör att nedlagd tid i ett ärende (d.v.s. tid för exempelvis inläsning, tillsyn, kontrollrapport, expediering och övrig granskning, kompletteringar samt övriga kontakter med företagen) kommer att redovisas på ett specificerat sätt. Med mer detaljerad redovisning bedömer vi att kontrolltiden för respektive objekt kommer att överensstämma med den i riskklassningen angivna kontrolltiden. Detta sker från och med 1 januari 2018.

Vi kommer att under år 2018 se över vårt kompetensbehov inom området ”ekologiskt” och även gå sådan utbildning när/om den kommer att erbjudas. Viss kompetens finns dock redan. Vi har haft en kontroll av ekologiskt oförpackat i butik under år 2017, då fanns dock bara en butik i Järfälla som hanterade ekologiskt oförpackade livsmedel, vilket har anmälts till SLV (2017), eftersom butiken inte var certifierad för ekologisk hantering vid kontrolltillfället. Vi kommer att under år 2018 förtydliga våra listor med information om vilka butiker som hanterar ekologiskt och är certifierade.

Revision

Artikel 4.6 i förordning (EG) nr 882/2004

Avvikelse nr.11

Brister från revisionen 2011 gällande opartiskhet, finansiering, kontrollpersonal och uppföljning kvarstår vid årets revision.

Åtgärdsplan

Se tidigare svar gällande avvikelse 2, 3, 4 och 10.

Beredskap

Artikel 4.2 och 13 i förordning (EG) nr 882/2004 och 3 h§ i LIVSFS 2005:21.

Avvikelse nr.12

Kommunen saknar en beredskapsplan som innefattar livsmedel.

Åtgärdsplan

Nämnden kommer under 2018 att ta fram en beredskapsplan enbart för livsmedelstillsynen.